

Димитър Талев в работния му кабинет – Централен държавен архив, Алб. 6-А-II-3-г.

Dimitar Talev in his study – Central State Archives, Alb. 6-A-II-3-g.

Българската народна банка изказва благодарност на литературоведката Катя Зографова за предоставения текст и на Централния държавен архив за изображенията.

The Bulgarian National Bank gratefully acknowledges the literary scholar Katya Zografova for provided text and the Central State Archives for images.

125 години от рождението на Димитър Талев

Медна възпоменателна монета
от серията „Български творци“
Емисия на БНБ

125 Years since the Birth of Dimitar Talev

Copper Commemorative Coin
Bulgarian Artists Series
BNB Issue

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА
БАНКА

BULGARIAN
NATIONAL
BANK

Димитър Талев е писател класик на XX век, журналист и публицист. Роден е през 1898 г. в Прилеп (тогава още под османска власт) и в редица свои исторически произведения той интерпретира една съдбовна тема – националноосвободителните борби на българите в Македония. Повествованието на Талев е епично и едновременно с това населено с ярко индивидуализирани образи, възпеление на историческите събития.

Първия си разказ публикува още като гимназист. По-късно в периодичния печат излизат неговите очерци, импресии, етюди, езиковедски, политически и социални статии. Сътрудничи и оглавява редакцията на в. „Македония“ преди закриването му, където се подписва с псевдонима Димо Болгарин, участва в екипа на в. „Зора“.

През сериозни житейски изпитания преминава Талев заради своите възгледи. През 1944 г. заради националистическите си убеждения писателят попада под ударите на комунистическия режим. Арестуван неколкостранно, след затвора е изпратен в лагер, а през 1948 г. е изселен със семейството си в Луковит. След завръщането му в София през 1952 г. излиза романът „Железният светилник“, донесъл му всенародно признание и прераснал в знаменитата историческа тетралогия с „Преспанските камбани“, „Илинден“ и „Гласовете ви чувам“. Четвъртата книга завършва месеци преди смъртта си през 1966 г. В поредицата Димитър Талев постига дълбинно познание, народопсихологическо и философско тълкувание на българската съдба.

Талев оставя мащабно и жанрово разнообразно творчество – разкази, повести, грами, произведения за деца, романи, очерци и статии за Гоце Делчев, Левски, Любен Каравелов, Пейо Яворов, сюжети и портрети от Възраждането: „Братята от Струга“, „Хилендарският монах“; трилогия за цар Самуил и др.

Dimitar Talev was a classic writer of the 20th century, journalist and publicist. Born in 1898 in the town of Prilep (then still under Ottoman rule), he touched upon the crucial theme of the national liberation struggles of the Bulgarians in Macedonia in several historical works. Talev's narrative is epic, while also featuring vividly individualised characters – an embodiment of historical events.

He published his first story as a high school student. Later on, he published essays, impressions, etudes, and linguistic, political and social articles in the periodicals. Talev was both a contributor and managing editor of *Macedonia* newspaper before its closure, where he signed with his pen-name Dimo Bolgarin and participated in the team of *Zora* newspaper.

Talev went through serious life trials because of his views. In 1944, owing to his nationalist beliefs, the writer suffered repressions from the communist regime. He was arrested several times, and after being imprisoned, was sent to a forced labour camp. In 1948, he was interned with his family to Lukovit. After his return to Sofia in 1952, he published the novel *Zhelezniat svetilnik* (The Iron Candlestick), which brought him great recognition. The novel grew into the famous historical tetralogy: *Prespanskite Kambani* (The Bells of Prespa), *Iinden* (St. Elijah day) and *Glasovete vi Tchuvam* (I Hear Your Voices). He completed the fourth book months before his death in 1966. In the tetralogy, Dimitar Talev grasped in-depth knowledge, psychological and philosophical comprehension of Bulgaria's fate.

Talev left a vast and genre-diverse work: stories, novellas, dramas, children's books, novels, essays and articles about Gotse Delchev, Levski, Lyuben Karavelov, Peyo Yavorov, along with plots and biographic essays from the Bulgarian Revival: *Bratiata ot Struga* (The Brothers from Struga), *Hilendarskiat Monah* (The Hilendar Monk), a trilogy about Tsar Samuil, etc.